

Oslo, 27.04.20

BESKYTT KUNSTNERE OG KULTURARBEIDERE I NORGE MED STATSBORGERSKAP UTENFOR EU/EØS

Vi—kunstnere, kunststudenter og kulturarbeidere med statsborgerskap fra land utenfor EU/EØS som bor og arbeider i Norge—ber om at Regjeringen sikrer vår sikkerhet og overlevelse gjennom COVID-19-pandemien.

Vi er faglærte arbeidere med midlertidige oppholdstillatelser: arbeidssøkerere, arbeidstakere, forskere og selvstendig næringsdrivende basert i Norge. Vår situasjon er svært alvorlig, da vi har svært begrensede rettigheter og beskyttelse mot de økonomiske konsekvensene av krisen.

Vi trenger hjelp nå.

Som faglærte arbeidere i Norge med statsborgerskap utenfor EU/EØS, krever vi:

- **At all korona-spesifikk økonomisk bistand må utvides til å inkludere vår gruppe. Økonomisk sosialhjelp, dagpenger og andre sosiale støtteordninger må være tilgjengelig uten straff eller konsekvens for gjeldende oppholdstillatelse eller fremtidig søknadsbehandling.**
- **At det i gjøres midlertidig unntak fra restriksjonene rundt å ta arbeid utenfor opprinnelig fagfeltet, uten straff eller**

konsekvens for gjeldende oppholdstillatelse eller fremtidig søknadsbehandling.

- At UDI tillater oss å operere med blandet inntekt (å ta lønnet arbeid, og samtidig drive enkeltpersonforetak) uten straff eller konsekvens for gjeldende oppholdstillatelse eller fremtidig søknadsbehandling.
- At UDI unntar vår gruppe fra å oppfylle inntektskravet for søknader og fornyelser av visum for selvstendig næringsdrivende kunstnere i 2020 og 2021.
- At UDI unntar personer fra vår gruppe, som nylig har fullført utdanning eller er stipendiat ved en utdanningsinstitusjon i Norge, fra å oppfylle sparingskravet for å kunne få tillatelse til å oppholde seg i Norge som arbeidssøker i 2020 og 2021.
- At Kulturdepartementet (KUD) og Utenriksdepartementet (UD) oppretter midlertidig krisestøtte for kunstnere i Norge, som også er søkbare for kunstnere og kulturarbeidere fra vår gruppe.

VÅR SITUASJON

I utgangen av mars 2020 var det 12.640 personer fra land utenfor EØS med gyldig tillatelse som faglært i Norge, bekreftet UDI ovenfor NRK den 22.04.

Faglærte kunstnere og kulturarbeidere fra land utenfor EU/EØS står overfor umulige begrensninger fra Utlendingsdirektoratet (UDI) når vi skal tjene til livets opphold i Norge.

Vi er avskåret fra muligheten til en blandet økonomi (en kombinasjon av selvstendig næringsdrivende og lønnet arbeid), som flertallet av kunstnerne i Norge er avhengige av. I en fersk undersøkelse gjort av fagforeningen Norske Billedkunstnere (NBK), rapporterte 75% av respondentene at de har minimum to separate inntektskilder. Totalt ble mer enn 100 forskjellige inntektskombinasjoner registrert. Denne virkeligheten må regjeringen anerkjenne.

Vi er begrenset til å jobbe utelukkende innen kultursektoren. Denne sektoren har blitt hardt rammet av totale eller delvise aktivitetsbegrensninger siden 12. mars. Kultur- og idrettsarrangementer er strengt regulert i Norge til minst 15. juni, som er blant de strengeste av dagens statlige tiltak. Stabiliseringen av feltet kan også forventes å være uforholdsmessig langsom: til eksempel kom ikke omsetningen i det norske kunstmarkedet seg tilbake til tilsvarende nivå etter finanskrisen i 2008, før i 2015. Når vår gruppe nektes å ta tilgjengelig lønnet arbeid mens vår sektor preges av permitteringer, tvinges vi til arbeidsløshet.

Vi forventes også å bevise en årlig inntekt (eller oppsparte midler, som arbeidssøkere) på minst 246 246 kroner, etter utgifter, for å kvalifisere til oppholdstillatelse. Det er godt dokumentert at inntektene til billedkunstnere i Norge i gjennomsnitt ligger under de nødvendige årlige 246 246 kroner¹. I 2015 var dette gjennomsnittet 89 000 kroner, som også er det laveste av alle grupper på kulturområdet. Det er knapt mulig for noen norsk kunstner å opprettholde en levelig lønn på inntekt fra selvstendig næring alene.

Disse begrensningene er til hinder for retten til mobilitet, ytringsfrihet, grunnleggende velvære og sikkerhet for ikke-europeiske kunstnere og kulturarbeidere.

---

¹ Kunstens autonomi og kunstens økonomi (2015), NOU 2013:4 Kulturutredningen (2014), Stortingsmelding 23 (2011-2012) Visuell kunst, Kunstnernes aktivitet, arbeids- og inntektsforhold 2006 (TF, 2008), Kunstnerundersøkelsen 2013 – Kunstnernes inntekter (TF, 2015)

Mange av oss er godt etablert i Norge med faste adresser, familier, lokalsamfunn og arbeidsplasser. Mange av oss har kvalifikasjoner fra norske institusjoner for høyere utdanning, og jobber i offentlige museer og andre sentrale kunstinstitusjoner. Mange av oss ønsker å fortsette å bo i Norge, og prøver å oppfylle kravene for å kunne få permanent opphold i framtiden.

DEN UMIDDELBARE EFFEKTEN AV PANDEMIEN

Den økonomiske situasjonen skapt av COVID-19 har etterlatt mange av oss uten arbeid, men uten mulighet til å søke alternativ sysselsetting. Vår umulige situasjon forsterkes av det faktum at vi ikke har tilgang til dagpenger, midlertidig inntektssikring eller annen økonomisk sosialhjelp, og dette risikerer i tillegg å sette oppholdstillatelsen på spill.

Når regjeringen setter i gang omsorgs- og krisepakker for arbeidssledige og økonomisk sårbare grupper i Norge, ber vi om at levebrødet til kunstnere og kulturarbeidere fra land utenfor EU/EØS også sikres – en gruppe hvis fagkompetanse er nødvendig for kulturtilbud og -liv i norske byer og lokalsamfunn, og som bidrar med skatt til det norske samfunnet forøvrig.

COVID – 19 har satt vår fremtid i fare på veldig kort tid. Vi ber om umiddelbare tiltak fra Regjeringen, Arbeids- og sosialdepartementet, Utlendingsdirektoratet (UDI), Kulturdepartementet (KUD), Utenriksdepartementet (UD) og NAV, som svarer på våre behov i krisetid.

Unge Kunstneres Samfund (UKS) er en nasjonal medlemsorganisasjon for kunstnere og et visningssted for samtidskunst, grunnlagt av kunstnere for kunstnere i 1921. UKS representerer 661 profesjonelle kunstnere på landsbasis og er organisert som en av grunnorganisasjonene i Norske Billedkunstnere (NBK).

